

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीब्राह्मे पुराणे इन्द्रद्युम्न कृता
॥ भगवत्स्तुतिः ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
॥ भगवत्स्तुतिः ॥

वासुदेव नमस्तेऽस्तु नमस्ते मोक्षकारण।
त्राहि मां सर्वलोकेश जन्मसंसारसागरात् ॥ १ ॥

निर्मलाम्बरसङ्काश नमस्ते पुरुषोत्तम।
सङ्कर्षण नमस्तेऽस्तु त्राहि मां धरणीधर ॥ २ ॥

नमस्ते हेमगर्भाभ नमस्ते मकरध्वज।
रतिकान्त नमस्तेऽस्तु त्राहि मां संवरान्तक ॥ ३ ॥

नमस्तेऽञ्जनसङ्काश नमस्ते भक्तवत्सल।
अनिरुद्ध नमस्तेऽस्तु त्राहि मां वरदो भव ॥ ४ ॥

नमस्ते विबुधावास नमस्ते विबुधप्रिय।
नारायण नमस्तेऽस्तु त्राहि मां शरणागतम् ॥ ५ ॥

नमस्ते बलिनां श्रेष्ठ नमस्ते लाङ्गलायुध।
चतुर्मुख जगद्धाम त्राहि मां प्रपितामह ॥ ६ ॥

नमस्ते नीलमेघाभ नमस्ते त्रिदशार्चित।
त्राहि विष्णो जगन्नाथ मङ्गं मां भवसागरे ॥ ७ ॥

प्रलयानलसङ्काश नमस्ते दितिजान्तक।
नरसिंह महावीर्य त्राहि मां दीप्तलोचन ॥ ८ ॥

यथा रसातलादुर्वी त्वया दंष्ट्रोद्धृता पुरा।
तथा महावराहस्त्वं त्राहि मां दुःखसागरात् ॥ ९ ॥

तवैता मूर्तयः कृष्ण वरदाः संस्तुता मया।
तवेमे बलदेवाद्याः पृथग्रूपेण संस्थिताः ॥ १० ॥

अङ्गानि तव देवेश गरुत्माद्यास्तथा प्रभो ।
दिक्पालाः सायुधाश्चैव केशवाद्यास्तथाच्युत ॥ ११ ॥

ये चान्ये तव देवेश भेदाः प्रोक्ता मनीषिभिः ।
तेऽपि सर्वे जगन्नाथ प्रसन्नायतलोचन ॥ १२ ॥

मयार्चिताः स्तुताः सर्वे तथा यूयं नमस्कृताः ।
प्रयच्छत वरं मह्यं धर्मकामार्थमोक्षदम् ॥ १३ ॥

भेदास्ते कीर्तिता ये तु हरे सङ्कर्षणादयः ।
तव पूजार्थसम्भूतास्ततस्त्वयि समाश्रिताः ॥ १४ ॥

न भेदस्तव देवेश विद्यते परमार्थतः ।
विविधं तव यद्रूपमुक्तं तदुपचारतः ॥ १५ ॥

अद्वैतं त्वां कथं द्वैतं वक्तुं शक्नोति मानवः ।
एकस्त्वं हि हरे व्यापी चित्स्वभावो निरञ्जनः ॥ १६ ॥

परमं तव यद्रूपं भावाभाव विवर्जितम् ।
निर्लेपं निर्गुणं श्रेष्ठं कूटस्थमचलं ध्रुवम् ॥ १७ ॥

सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं सत्तामात्रव्यवस्थितम् ।
तद्देवाश्च न जानन्ति कथं जानाम्यहं प्रभो ॥ १८ ॥

अपरं तव यद्रूपं पीतवस्त्रं चतुर्भुजम् ।
शङ्खचक्रगदापाणिमुकुटाङ्गदधारिणम् ॥ १९ ॥

श्रीवत्सोरस्कसंयुक्तं वनमालाविभूषितम् ।
तदर्चयन्ति विबुधा ये चान्ये तव संश्रयाः ॥ २० ॥

देवदेव सुरश्रेष्ठ भक्तानामभयप्रद ।
त्राहि मां पद्मपत्राक्ष मङ्गं विषयसागरे ॥ २१ ॥

नान्यं पश्यामि लोकेश यस्याहं शरणं ब्रजे ।
त्वामृते कमलाकान्त प्रसीद मधुसूदन ॥ २२ ॥

जराव्याधिशतैर्यक्तो नानादुःखैर्निपीडितः ।
हर्षशोकान्वितो मूढः कर्मपाशैः सुयन्त्रितः ॥ २३ ॥

पतितोऽहं महारौद्रे घोरे संसारसागरे ।
विषमोदकदुष्पारे रागद्वेषझषाकुले ॥ २४ ॥

इन्द्रियावर्तगंभीरे तृष्णाशोकोर्मिसङ्कुले ।
निराश्रये निरालम्बे निःसारेऽत्यन्तचञ्चले ॥ २५ ॥

मायया मोहितस्तत्र भ्रमामि सुचिरं प्रभो ।
नानाजातिसहस्रेषु जायमानः पुनः पुनः ॥ २६ ॥

मया जन्मान्यनेकानि सहस्राण्ययुतानि च ।
विविधान्यनुभूतानि संसारेऽस्मिञ्जनार्दन ॥ २७ ॥

वेदाः साङ्गा मयाधीताः शास्त्राणि विविधानि च ।
इतिहासपुराणानि तथा शिल्पान्यनेकशः ॥ २८ ॥

असन्तोषाश्च सन्तोषाः सञ्चयापचया व्ययाः ।
मया प्राप्ता जगन्नाथ क्षयवृद्धयक्षयेतराः ॥ २९ ॥

भार्यारिमित्रबन्धूनां वियोगाः सङ्गमास्तथा ।
पितरो विविधा दृष्टा मातरश्च तथा मया ॥ ३० ॥

दुःखानि चानुभूतानि यानि सौख्यान्यनेकशः ।
प्राप्ताश्च बान्धवाः पुत्रा भ्रातरो ज्ञातयस्तथा ॥ ३१ ॥

मयोषितं तथा स्त्रीणां कोष्ठे विण्मूत्रपिच्छले ।
गर्भवासे महादुःखमनुभूतं तथा प्रभो ॥ ३२ ॥

दुःखानि यान्यनेकानि बाल्ययौवनगोचरे ।
वार्धके च हृषीकेश तानि प्राप्तानि वै मया ॥ ३३ ॥

मरणे यानि दुःखानि यममार्गं यमालये ।
मया तान्यनुभूतानि नरके यातनास्तथा ॥ ३४ ॥

कृमिकीटद्रुमाणां च हस्त्यश्वमृगपक्षिणाम्।
महिषोष्ट्रगवां चैव तथान्येषां वनौकसाम् ॥ ३५ ॥

द्विजातीनां च सर्वेषां शूद्राणां चैव योनिषु।
धनिनां क्षत्रियाणां च दरिद्राणां तपस्विनाम् ॥ ३६ ॥

नृपाणां नृपभृत्यानां तथान्येषां च देहिनाम्।
गृहेषु तेषामुत्पन्नो देव चाहं पुनः पुनः ॥ ३७ ॥

गतोऽस्मि दासतां नाथ भृत्यानां बहुशो नृणाम्।
दरिद्रत्वं चेश्वरत्वं स्वामित्वं च तथा गतः ॥ ३८ ॥

हतो मया हताश्चान्ये घातितो घातितास्तथा।
दत्तं ममान्यैरन्येभ्यो मया दत्तमनेकशः ॥ ३९ ॥

पितृमातृसुहृद्भातृकलत्राणां कृतेन च।
धनिनां श्रोत्रियाणां च दरिद्राणां तपस्विनाम् ॥ ४० ॥

उक्तं दैन्यं च विविधं त्यक्त्वा लज्जां जनार्दन।
देवतिर्यङ्गनुष्येषु स्थावरेषु चरेषु च ॥ ४१ ॥

न विद्यते तथा स्थानं यत्राहं न गतः प्रभो।
कदा मे नरके वासः कदा स्वर्गे जगत्पते ॥ ४२ ॥

कदा मनष्यलोकेषु कदा तिर्यग्गतेषु च।
जलयन्त्रे यथा चक्रे घटी रज्जुनिबन्धना ॥ ४३ ॥

याति चोर्ध्वमधश्चैव कदा मध्ये च तिष्ठति।
तथा चाहं सुरश्रेष्ठ कर्मरज्जुसमावृतः ॥ ४४ ॥

अधश्चोर्ध्वं तथा मध्ये भ्रमन् गच्छामि योगतः।
एवं संसारचक्रेऽस्मिन् भैरवे रोमहर्षणे ॥ ४५ ॥

भ्रमामि सुचिरं कालं नान्तं पश्यामि कर्हिचित्।
न जाने किं करोम्यद्य हरे व्याकुलितेन्द्रियः ॥ ४६ ॥

शोकतृष्णाभिभूतोऽहं कान्दिशीको विचेतनः ।
इदानीं त्वामहं देव विह्वलः शरणं गतः ॥ ४७ ॥

त्राहि मां दुःखितं कृष्ण मग्नं संसारसागरे ।
कृपां कुरु जगन्नाथ भक्तं मां यदि मन्यसे ॥ ४८ ॥

त्वद्धृते नास्ति मे बन्धुर्योऽसौ चिन्तां करिष्यति ।
देव त्वां नाथमासाद्य न भयं मेऽस्ति कुत्रचित् ॥ ४९ ॥

जीविते मरणे चैव योगक्षेमेऽथवा प्रभो ।
ये तु त्वां विधिवद्देव नार्चयन्ति नराधमाः ॥ ५० ॥

सुगतिस्तु कथं तेषां भवेत्संसारबन्धनात् ।
किं तेषां कुलशीलेन विद्याया जीवितेन च ॥ ५१ ॥

येषां न जायते भक्तिर्जगद्धातरि केशवे ।
प्रकृतिं त्वासुरीं प्राप्य ये त्वां निन्दन्ति मोहिताः ॥ ५२ ॥

पतन्ति नरके घोरे जायमानाः पुनः पुनः ।
न तेषां निष्कृतिस्तस्माद्धिद्यते नरकार्णवात् ॥ ५३ ॥

ये दूषयन्ति दुर्वृत्तास्त्वां देव पुरुषाधमाः ।
यत्र यत्र भवेज्जन्म मम कर्मनिबन्धनात् ॥ ५४ ॥

तत्र तत्र हरे भक्तिस्त्वयि चास्तु दृढा सदा ।
आराध्य त्वां सरा दैत्या नराश्चान्येऽपि संयताः ॥ ५५ ॥

अवापुः परमां सिद्धिं कस्त्वां देव न पूजयेत् ।
न शक्नुवन्ति ब्रह्माद्याः स्तोतुं त्वां त्रिदशा हरे ॥ ५६ ॥

कथं मानुषबुद्ध्याहं स्तौमि त्वां प्रकृतेः परम् ।
तथा चाज्ञानभावेन संस्तुतोऽसि मया प्रभो ॥ ५७ ॥

तत्क्षमस्वापराधं मे यदि तेऽस्ति दया मयि ।
कृतापराधेऽपि हरे क्षमां कुर्वन्ति साधवः ॥ ५८ ॥

तस्मात्प्रसीद देवेश भक्तस्नेहं समाश्रितः ।
स्तुतोऽसि यन्मया देव भक्तिभावेन चेतसा ।
साङ्गं भवतु तत्सर्वं वासुदेव नमोऽस्तु ते ॥ ५९ ॥

ब्रह्मोवाच

इत्थं स्तुतस्तदा तेन प्रसन्नो गरुडध्वजः ।
ददौ तस्मै मुनिश्रेष्ठाः सकलं मनसेप्सितम् ॥ ६० ॥

यः संपूज्य जगन्नाथं प्रत्यहं स्तौति मानवः ।
स्तोत्रेणानेन मतिमान् स मोक्षं लभते ध्रुवम् ॥ ६१ ॥

त्रिसन्ध्यं यो जपेद्विद्वानिदं स्तोत्रवरं शचिः ।
धर्मं चाथं च कामं च मोक्षं च लभते नरः ॥ ६२ ॥

यः पठेच्छृणुयाद्वापि श्रावयेद्वा समाहितः ।
स लोकं शाश्वतं विष्णोर्याति निर्धूतकल्मषः ॥ ६३ ॥

धन्यं पापहरं चेदं भुक्तिमुक्तिप्रदं शिवम् ।
गुह्यं सुदुर्लभं पुण्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥ ६४ ॥

न नास्तिकाय मूर्खाय न कृतघ्नाय मानिने ।
न दुष्टमतये दद्यान्नाभक्ताय कदाचन ॥ ६५ ॥

दातव्यं भक्तियुक्ताय गुणशीलान्विताय च ।
विष्णुभक्ताय शान्ताय श्रद्धानुष्ठानशालिने ॥ ६६ ॥

इदं समस्ताघविनाशहेतुः
कारुण्यसंज्ञं सुखमोक्षदं च ।
अशेषवाञ्छाफलदं वरिष्ठं
स्तोत्रं मयोक्तं पुरुषोत्तमस्य ॥ ६७ ॥

ये तं सुसूक्ष्मं विमला मुरारिं
ध्यायन्ति नित्यं पुरुषं पुराणम् ।

ते मुक्तिभाजः प्रविशन्ति विष्णुं
मन्त्रैर्यथाज्यं हुतमध्वराग्नौ ॥ ६८ ॥

एकः स देवो भवद्दुःखहन्ता
परः परेषां न ततोऽस्ति चान्यत्।
द्रष्टा स पाता स तु नाशकर्ता
विष्णुः समस्ताखिलसारभूतः ॥ ६९ ॥

किं विद्यया किं स्वगुणैश्च तेषां
यज्ञैश्च दानैश्च तपोभिरुग्रैः।
येषां न भक्तिर्भवतीह कृष्णे
जगद्गुरौ मोक्षसुखप्रदे च ॥ ७० ॥

लोके स धन्यः स शुचिः स विद्वान्
मखैस्तपोभिः स गुणैर्वरिष्ठः।
ज्ञाता स दाता स तु सत्यवक्ता
यस्यास्ति भक्तिः पुरुषोत्तमाख्ये ॥ ७१ ॥

॥ इति भगवत्स्तुतिः संपूर्णा ॥